

بررسی روابط بین انتشار CO₂، مصرف انرژی، درآمد و تجارت خارجی در ایران

محمد علی لهراسب*، علی اسفندیاری، فاطمه مهربانی

*دانشجوی کارشناسی ارشد علوم اقتصادی واحد علوم و تحقیقات اهواز

A.Lohrasb@yahoo.com

چکیده

یکی از مشکلات زیست محیطی در دو دهه اخیر، روند رو به افزایش گرم شدن کره زمین و تغییرات اقلیمی و در نتیجه تخریب و آسیب های زیست محیطی بوده است. این تخریب ناشی از ترکیب عواملی همچون رشد جمعیت، رشد اقتصادی، فعالیت های تولیدی و تجارت بین المللی بوده که در نتیجه آن مصرف انرژی را در بخش های مختلف اقتصاد افزایش داده است. بنابراین هدف اصلی این مطالعه بررسی روابط علی پویا بین انتشار دی اکسید کربن (شاخص آلودگی)، مصرف انرژی، درآمد سرانه و تجارت خارجی در ایران در دوره ۱۳۸۷-۱۳۶۰ می باشد. با استفاده از یک الگوی خودبازگشتی با وقفه های توزیعی (ARDL) و همچنین الگوی تصحیح خطا (ECM)، وجود روابط بلندمدت و کوتاه مدت بین متغیرها مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که یک رابطه بلندمدت و همچنین کوتاه مدت بین انتشار سرانه CO₂، مصرف سرانه انرژی، درآمد سرانه و تجارت خارجی وجود دارد. در این رابطه، رشد اقتصادی، مصرف انرژی و تجارت اثر مثبت بر انتشار CO₂ دارند. همچنین رابطه میان درآمد و آلودگی به صورت U معکوس است که نشان می دهد فرضیه زیست محیطی کوزنتس در ایران برقرار می باشد.

واژه های کلیدی: فرضیه زیست محیطی کوزنتس، انتشار CO₂، مصرف انرژی، مدل ARDL